

SVENSK STANDARD

SS 8760033:2015

Fastställt/Approved: 2015-03-09
Publicerad/Published: 2015-03-10
Utgåva/Edition: 1
Språk/Language: svenska/Swedish
ICS: 11.140; 11.180.20

Sjukvårdstextilier – Hygienunderlägg och lakansskydd för inkontinens

Health care textiles – Underpads and protective sheets for incontinence

This preview is downloaded from www.sis.se. Buy the entire standard via <https://www.sis.se/std-105857>

Standarder får världen att fungera

SIS (Swedish Standards Institute) är en fristående ideell förening med medlemmar från både privat och offentlig sektor. Vi är en del av det europeiska och globala nätverk som utarbetar internationella standarder. Standarder är dokumenterad kunskap utvecklad av framstående aktörer inom industri, näringsliv och samhälle och befrämjar handel över gränser, bidrar till att processer och produkter blir säkrare samt effektiviserar din verksamhet.

Delta och påverka

Som medlem i SIS har du möjlighet att påverka framtida standarder inom ditt område på nationell, europeisk och global nivå. Du får samtidigt tillgång till tidig information om utvecklingen inom din bransch.

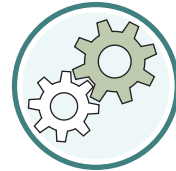
Ta del av det färdiga arbetet

Vi erbjuder våra kunder allt som rör standarder och deras tillämpning. Hos oss kan du köpa alla publikationer du behöver – allt från enskilda standarder, tekniska rapporter och standardpaket till handböcker och onlinetjänster. Genom vår webbtjänst e-nav får du tillgång till ett lättnavigerat bibliotek där alla standarder som är aktuella för ditt företag finns tillgängliga. Standarder och handböcker är källor till kunskap. Vi säljer dem.

Utveckla din kompetens och lyckas bättre i ditt arbete

Hos SIS kan du gå öppna eller företagsinterna utbildningar kring innehåll och tillämpning av standarder. Genom vår närhet till den internationella utvecklingen och ISO får du rätt kunskap i rätt tid, direkt från källan. Med vår kunskap om standarders möjligheter hjälper vi våra kunder att skapa verklig nytta och lönsamhet i sina verksamheter.

Vill du veta mer om SIS eller hur standarder kan effektivisera din verksamhet är du välkommen in på www.sis.se eller ta kontakt med oss på tel 08-555 523 00.

Standards make the world go round

SIS (Swedish Standards Institute) is an independent non-profit organisation with members from both the private and public sectors. We are part of the European and global network that draws up international standards. Standards consist of documented knowledge developed by prominent actors within the industry, business world and society. They promote cross-border trade, they help to make processes and products safer and they streamline your organisation.

Take part and have influence

As a member of SIS you will have the possibility to participate in standardization activities on national, European and global level. The membership in SIS will give you the opportunity to influence future standards and gain access to early stage information about developments within your field.

Get to know the finished work

We offer our customers everything in connection with standards and their application. You can purchase all the publications you need from us - everything from individual standards, technical reports and standard packages through to manuals and online services. Our web service e-nav gives you access to an easy-to-navigate library where all standards that are relevant to your company are available. Standards and manuals are sources of knowledge. We sell them.

Increase understanding and improve perception

With SIS you can undergo either shared or in-house training in the content and application of standards. Thanks to our proximity to international development and ISO you receive the right knowledge at the right time, direct from the source. With our knowledge about the potential of standards, we assist our customers in creating tangible benefit and profitability in their organisations.

If you want to know more about SIS, or how standards can streamline your organisation, please visit www.sis.se or contact us on phone +46 (0)8-555 523 00

© Copyright/Upphovsrätten till denna produkt tillhör SIS, Swedish Standards Institute, Stockholm, Sverige. Användningen av denna produkt regleras av slutanvändarlicensen som återfinns i denna produkt, se standardens sista sidor.

© Copyright SIS, Swedish Standards Institute, Stockholm, Sweden. All rights reserved. The use of this product is governed by the end-user licence for this product. You will find the licence in the end of this document.

Uppllysningar om sakinnehållet i standarden lämnas av SIS, Swedish Standards Institute, telefon 08-555 520 00. Standarder kan beställas hos SIS Förlag AB som även lämnar allmänna uppllysningar om svensk och utländsk standard.

Information about the content of the standard is available from the Swedish Standards Institute (SIS), telephone +46 8 555 520 00. Standards may be ordered from SIS Förlag AB, who can also provide general information about Swedish and foreign standards.

Standarden är framtagen av kommittén för Lakansskydd, SIS/TK 332/AG 3.

Har du synpunkter på innehållet i den här standarden, vill du delta i ett kommande revideringsarbete eller vara med och ta fram andra standarder inom området? Gå in på www.sis.se - där hittar du mer information.

SS 8760033:2015 (Sv)

Innehåll

	Sida
1	Omfattning..... 3
2	Kriterier för val av produkt 3
3	Utvärdering av hygienunderlägg och lakansskydd 3
3.1	Provning i laboratorium..... 3
3.2	Utvärdering vid användning..... 3
4	Laborariemetoder för bestämning av dimension och absorption 4
4.1	Konditionering och testmiljö..... 4
4.1.1	Engångsprodukter 4
4.1.2	Flergångsprodukter 4
4.2	Provuttag 4
4.3	Bestämning av dimensioner 4
4.3.1	Utrustning 4
4.3.2	Utförande 5
4.4	Bestämning av absorption 5
4.4.1	Syfte..... 5
4.4.2	4.4.2 Utrustning 5
4.4.3	Provningsvätska 8
4.4.4	Provning..... 8
4.4.5	Beräkningar 10
4.5	Provningsrapport 11
Bilaga A	Exempel på beräkningar 12
Litteraturförteckning	13

1 Omfattning

Denna standard anger produkttegenskaper som man kan ställa krav på vid val av produkt. Det ges dock inga rekommendationer om vilka krav som ska ställas.

Denna standard specificerar en metod för absorptionsprovning samt en metod för dimensionsbestämning av lakansskydd och hygienunderlägg, både engångs- och flergångsprodukter, avsedda för skydd vid blås- och tarminkontinens.

2 Kriterier för val av produkt

Produktens huvudsyfte är att skydda underlaget mot urin och/eller tarmläckage. Produkterna som avses är lakansskydd och hygienunderlägg, både engångs- och flergångsprodukter.

ANM. 1 Lakansskydd har ofta begränsad absorptionskapacitet och används främst i sängar. Storleken på ett lakanskydd är större än ett hygienunderlägg och bör täcka en säng.

ANM. 2 Hygienunderlägg har ofta en högre absorptionsförmåga än ett lakanskydd. Storleken på ett hygienunderlägg är ofta mindre än ett lakanskydd. Dessa används vanligen som ett komplement till inkontinensprodukter.

ANM. 3 En engångsprodukt är en förbrukningsvara avsedd att kastas efter användning. En flergångsprodukt tvättas efter användning och kan sedan användas på nytt.

För att produkten ska få avsedd skyddsverkan, måste flera produkttegenskaper beaktas, situationen analyseras och kriterier formuleras utifrån behov, inklusive absorption, hantering, komfort, diskretion och värdighet. Produkttegenskaper kan utvärderas genom provning i laboratorium och genom användning. Resultat från laboratorieprovning ska ställas i relation till produktfunktion i verklighet; enbart laboratorieprovning ska inte vara underlag för val av produkt. Produkttegenskaper beskrivs under punkt 3.2.

3 Utvärdering av hygienunderlägg och lakansskydd

3.1 Provning i laboratorium

Laboratorieprovning är ett sätt att utvärdera produkters specifika egenskaper. Denna standard anger metoder för några grundläggande fysiska egenskaper:

- a) yttre mått
- b) mått på absorberande yta
- c) total absorptionsförmåga
- d) absorptionsförmåga per ytenhet

ANM. Även andra egenskaper kan mätas på laboratorium.

3.2 Utvärdering vid användning

Produktfunktion kan inte utvärderas genom provning i laboratorium. För att utvärdera funktion, med syfte att välja rätt produkt för en användningssituation, bör utgångspunkten vara en kombination av dokumenterad klinisk erfarenhet och laboratorieprovning.

Egenskaper för hantering

- a) krav på placering
- b) användbarhet för lyft och flytt
- c) möjligheter till fixering (till exempel baksidesmaterial med hög friktion, bäddflikar, tejp eller kardborre)

SS 8760033:2015 (Sv)

- d) ergonomi vid hantering
- e) hållfasthet (slitstyrka) under användningstid
- f) lagringsstabilitet
- g) tvättbarhet (flergångsprodukt)
- h) beskaffenhet ur miljösynpunkt och avfallhantering.

Egenskaper för komfort

- i) avsaknad av hårda kanter
- j) följsamhet mot kroppen
- k) upplevelse av torrhet)
- l) ytskiktets karaktär.

Egenskaper för diskretion och värdighet

- m) utseende och färg
- n) lukt (i oanvänt tillstånd)
- o) ljud (prassel) vid användning.

4 Laboratoriemetoder för bestämning av dimension och absorption

4.1 Konditionering och testmiljö

4.1.1 Engångsprodukter

Proverna ska tas upp ur sin förpackning och ska ligga uppvikta utan tryck i normal rumstemperatur i minst 16 timmar före provning. Även provning ska ske i normal rumstemperatur.

4.1.2 Flergångsprodukter

Produkterna ska tvättas och torkas en gång enligt tillverkarens anvisningar.

4.2 Provuttag

Provuttaget bestäms av den aktuella frågeställningen, såsom produktionskontroll och produktutveckling samt ibland av yttre omständigheter som inte kan påverkas, såsom begränsad tillgång på produkter.

ANM. En utförlig genomgång finns beskriven i SS-ISO 5725-1, Noggrannhet (riktighet och precision) för mätmetoder och mätresultat - Del 1: Allmänna principer och definitioner.

4.3 Bestämning av dimensioner

4.3.1 Utrustning

Vid mätning av längd och bredd på hygienunderlägg och lakansskydd ska ett millimetergraderat mätdon användas.

4.3.2 Utförande

Mätningen ska utföras enligt följande steg:

1. Släta ut produkten och lägg plant
2. Mät (yttre mått) produktens längd och bredd
3. Mät den absorberande ytans längd och bredd
4. Ange måtten i hela centimeter.

4.4 Bestämning av absorption

4.4.1 Syfte

Syftet är att bestämma den maximala absorberande förmågan hos produkten. Den maximala absorberande förmågan ska anges för hel produkt alternativt per ytenhet absorberande yta.

4.4.2 4.4.2 Utrustning

Följande utrustning ska användas vid bestämningen:

- a) Cirkulär transparent mall
- b) Provring
- c) Flexibel ring
- d) Ringpaket bestående av b) provring c) flexibel ring
- e) Puck
- f) Vattenbad
- g) Nät
- h) Bricka
- i) Våg
- j) Timer
- k) Skärverktyg eller sax.

a) Cirkulär transparent mall

Den cirkulära transparenta mallen (mallen) ska ha en ytterdiameter $310 \text{ mm} \pm 5 \text{ mm}$, och vara försedd med möjligheter att markera en inre diameter på 250 mm.

EXEMPEL Mall med fyra skåror med bredden ca 15 mm och längden ca 150 mm placerade $30 \text{ mm} \pm 0,5 \text{ mm}$ från ytterkanten tillverkat av akrylatplast med tjockleken ca 1 cm. Mallen är försedd med ett handtag. Se figur 1.

SS 8760033:2015 (Sv)

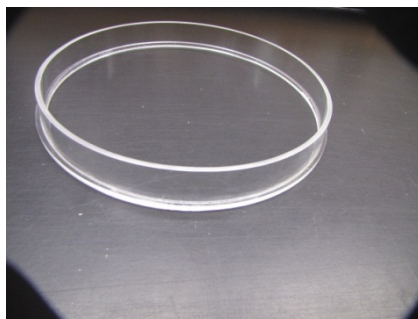

Figur 1 — Cirkulär transparent mall

b) Provring

Provringen ska ha ytterdiametern $250 \text{ mm} \pm 2 \text{ mm}$, innerdiametern $245 \text{ mm} \pm 2 \text{ mm}$ och höjden $30 \text{ mm} \pm 0,5 \text{ mm}$. Provringen är i nedkanten försedd med en kant som den flexibla ringen kan vila på.

EXEMPEL Provring av akrylatplast försedd med en ca 4 mm bred kant. Se figur 2.

Figur 2 — Provring

c) Flexibel ring

Flexibel ring anpassad till provringen för att hålla provbiten på plats.

EXEMPEL PUR-slang med ca 4 mm diameter, omkrets ca 800 mm som ska passa provringens ytterdiameter på 250 mm. Se figur 3.

Figur 3 — Flexibel ring

d) Ringpaket

Den flexibla ringen ska kunna träs runt provringen och vila på provringens kant och utgör då ett ringpaket. Se figur 4.